

Előfizetési árak:
 Egész évre 5 frt — kr.
 Fél évre 2 frt 50 kr.
 Negyed évre 1 frt 25 kr.
 Könyveknek, kéjjegyzőknek
 és tanulóknak egész évre 4 ft.

Minden a lap szellemi részét illető
 közlemények a szerkesztőségbe (Nem
 város, postacím: 9. sz.) — az
 előfizetők, hirdetések és felhívás-
 gok a kiadós hivatalba. Huszár István
 könyvkereskedőbe küldendők.

Megjelen vasárnaponként.

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetési árak:

Egy négyhasábos petitor
 ára bélyegen kívül 8 kr.
 Többzori közlésnél árked-
 vezmény.

Hivatalos hirdetések
 100 szög 2 frt 30 kr bé-
 lyeggel együtt, — minden
 további megkezdett 100 szög
 után 1 frttal több.

Kéziratok nem adnak
 vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyitrai vízvezeték ügye a városi közgyűlésen.

Furcsa helyzetben van a mi derek polgármesterünk; ha nem tesz semmit, zúgolódnak a haladók a város maradisága miatt, ha pedig tesz vagy tenni akar valamit szidják a konzervatívok, hogy nem számol a város anyagi helyzetével. Így a kétféle ellentétes irány behatása alatt marad a város mozdulatlanságban, csakugy az életben, akár emberek, akár testületek életében nincs nyugalom, itt folytonos mozgás van, mert az élet maga is mozgás, a megállapodás pedig hanyatlást jelent.

Tapasztaltuk ezt az utolsó közgyűlésen is, a midőn a vízvezeték kérdését ismét napirendre tűzték, pedig nem is egyébről volt szó, mint a sokat hánytatott és immár 8 évig húzódó vízvezeték terveire, illetve előmunkálataira vonatkozó Rumpel és Niklas céggel kötendő szerződésre való felhatalmazásról. Minden műnek legyen az cipő avagy vasút, alapfeltétele a terv, de még inkább oly műnél, mint a vízvezeték, hol bizonyítatlan tényezőkkel kell számolni, hol a nyerendő víz mennyisége, minősége és fekvése képezi a további tervezetések alapját. Jártak itt már mérnökök Bécsből, Budapestről, az egyiknek kevés volt a víz, a másiknak meg elég, de határozott feleletet arra nézve, mennyi vizet remélhetünk, nem kaptunk még eddig és miért, mert ezek csak megtekintettek a vízszolgáltató területet, de nem végeztek rendszeres előmunkálatokat. Az előmunkálatok fáradságot és kiadást igénylő műveletek, ezeket pedig a vállalkozók, miután üzletemberek és vállalkozók élnek, teljesen ingyen, az üzlet megkötése meg reménye hiányában nem fogják végezni. Kár volt a polgármester úrnak be nem szerezni az információt az ajánló cégtől, hisz az már Magyarország több városában épített vízvezeték; ez nagyon előmozdította volna az ügyet s, legalább feleslegessé tette volna a hosszas polemikát.

És csak azután, ha meg lesznek az előmunkálatok, ha nem is pontos, de határozott választ kapunk arra nézve, mennyi a remélhető víz Zaboron, lehet a to-

vábbi tervekről, a vízvezeték berendezéséről tárgyalni. Amint informálva vagyunk, hogy a zabori források naponként 100—400 hektolitert szolgáltatnak, a város vízszükséglete pedig naponként 1400 hektolitert tenne ki, nincs sok kilátás arra nézve, hogy a város összes vízszükségletét a Zaborból fedezni lehessen, a zabori víz csak ivó és főzővíznek szolgálhat, a használati vízzel másként kell gondoskodni.

De ha már nem egyebet, ha csak az ivóvizet kapjuk Zaborból, ha a vízvezeték, vagy a víz kisebb mennyisége vagy a vízvezeték építési költségeinek apasztása miatt, csak a közutakat fogja táplálni, vagy a nyereség, mert tudjuk, hogy a város belterületén nincs oly kút, melynek vize az egészségügyi követelményeknek távolról is megfelelné, melyet egészségügyi szempontból kifogástalannak lehet tekinteni, és a jó hírnévnek örvendő kutak ép oly szennyes talajból kapják vizüket, mint a többiek. Ezt tudjuk mindnyájan, de nem hisszük; de ezzel tisztában van a város képviselő-testülete, azért kissé zokon vehetjük a polgármester úrtól, hogy a nehezségektől visszariadva, szóba hozta a tárgy illetve a vízvezeték ügyének teljes eljöttét, noha nem esodáljuk, számba véve, hogy az eddigi komoly igyekezete nem vezetett eredményre, pedig ennek egyedül oka az, hogy a kérdéssel többet foglalkoztak a zöld asztalnál, mint fent a Zaboron.

Az ügy megvitatása kapcsán szóba hozták, hogy mielőtt a vízvezeték előmunkálatai megkezdődnek, tisztában kell lenni a rendelkezésre álló eszközökkel és azok forrásával. A városnak tisztában kell lenni azzal, hogy a vízzel mint az élet nélkülözhetetlen faktoráról neki mint testületnek kell gondoskodnia, ha szükséges annak költségeit is viselni; noha ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a költség ne az adózó polgárok vállaira nehezedjék. Igaz hogy nálunk ugyan szokatlan, de nem lehetetlen, köz vagy magánadakozásból vízvezeték létesíteni. A római praetorok, hogy a nép kegyeiben járjanak vízvezetékét és fürdőket építettek a nép számára, holott nálunk a XIX-ik század végén, dacára annak, hogy folyton szidjuk a szeszés italok mértékellen elvezetékének terjedését, ha a

nép kegyét keressük, a korcsnába vízszűk.

Itt vannak p. o. a pénzintézetek; ezek takarékpénztárak, de ne legyenek pusztán a pénzbeli, hanem egyéb tőkék letéteményesei is; mert nem lehet tisztán csak az a feladatuk, hogy a részvénytőkék után magas osztalékot fizessenek, s azért, mert a jötekonyság iránti érzelmeik nyilvánvaló, azt évenként a humánus intézmények tapasztalják is, bizony remélhető, hogy egy nagyobb szabású emberbaráti, a lakosság testi javát és ezzel anyagi jólétét előmozdító mű létesítésénél a jól szituált intézetek nem zárkoznak el még a tetemesebb áldozatok elől sem.

Mily magasztos megünneplése volna ez részükről a milleniumnak.

Felszólaltak a mellett is, hogy a vízvezeték mint hasznos hozó vállalatot kellene létesíteni. A városnak meg kell elégedni azon indirekt haszonnal, melyet a jó ivóvíz egészségügyi tekintetéből hoz. Vízvezeteki vállalkozás nálunk, habár nem kivétel, de mégis kétes eredményű lenne, mert egyrészt nem igen akadna olyanok, kik vízrészvényekbe helyeznék tőkéjüket, de másrészt a vízvezeték haszna is jelentékenyen csökkenne, mert a nép, melynek legnagyobb szüksége van a jó ivóvízre és amely megszokva volt kenyérről, gyufáról, világító anyagért fizetni, de a vizet ingyen kapta, jelenlegi nyomoruságos anyagi viszonyai mellett nem adna érte pénzt és ha már vizért is fizetnie kellene, inkább korcsnába menne pálinkát inni.

Zabori.

Hirlapirodalmunk elfajulása.

Nem akarok hosszas lenni. Nem akarom ridég számadatokkal bizonyítani, mint sülyed fokról-fokra hirlapjaink tekintélye, erkölcsi és anyagi értéke, minél inkább terjednek, minél örvendetesebb lendületet nyernek. Semmit sem erőszakkal hosszú lere; pusztán ama tényekre hívom fel e helyütt az érdeklődők s az érdekeltek figyelmét, melyeknek természetes következménye a lassú, de elkerülhetetlen hanyatlás.

Ha óvatosan tekintünk körül, ha figyelemmel olvassuk úgy fővárosi, mint vidéki lapjainkat, valóban borzalommal vesszük észre, hogy a sajtó — legalább jó részben — megszűnt az lenni, a minék tulajdonkép

lenni kellene: megszűnt az igazi, a nem-csinált közvelemény szava, megszűnt az el nem ferdített, a tiszta igazság zászlóvivője lenni.

Ugy van. Pártérdek, klikk-szellem kerekedett felül s uralkodik szerzte a honban. Az ember nem önmagának született, társaságra utalja, kényszeríti egyik részről a nagy természet, más részről saját egyénisége. Ez áll. De vajjon ki, vagy mi jogosít egyeseket arra, hogy fejüket összedugva, önző terveket kovacsoljanak, míg a nyílt színek mellett verve kiáltanak a világnak: „itt az igazság, ránk hallgassatok!”? Hányan hallgatnak a büszke hangra, hányan hisznek a csábító ígéreteknek. Így csinálják a közveleményt, így lesz egyeseknek e vélemény irányadó, sőt több, a legfőbb zsinórmérték. S ha aztán kitör a harc, ha teljes erővel dől a pártszendvedyek dühe, győző-e mindig az igaz, itélje meg kiki a legjobb meggyőződése szerint.

Becsüljük az eszmék harcát, tiszteljük mindenkinek véleményét, de az ellen határozottan tiltakozunk, hogy bárki alarc alatt elegendjen a küzdelemben. Ilyenkor le az alarcal, le azzal bármikor! Az eszmék harca nagyszerű harc; de csak akkor tündökölhetik hamisítatlan fenyvben, ha egyenlő módon, egyenlő fegyverekkel küzdenek a felek.

Vagy mive törpül a legszentebb cél, mive aljasul az eszmekert indított és folytatott küzdelem, ha a pártok lenyűgöző hatalma alatt álló férfiak az irást egyedül kenyérbekeresnek tekintik, s nem eszköznek, a melylyel a helyzeteket megvilágítani, az eszméket kicserélni, tisztázni lehetne? Kufár szellem jellemzi korunkat. Ma már oda jutottunk, hogy sokan a tollat csak közönséges, durva szerszámnak tartják, a melylyel mindennapi kenyéretket úgy, a hogy, megszerezhetik.

Bizonyítékok kellene? Ugyan mondja meg valaki, melyik lap fejezte ki őszinte örömet, mert megjelenési helyén versenytársra akadt? Azt hiszem, hogy legalább a közel multban senki sem tapasztalhatta ilyesmit. Sőt ellenkezőjét; a csipős ele, a kicsinylő guny, a társ tekintélye ellen faragott rossz tréfa: oh, mindez már gyakoribb! De hát ez nagyon természetes; mert hiszen „a mi nekéd árthat, nekem hasznomra válhat”. És mit szól ehhez a közönség? A közönség, a jámbor, a türelmes közönség, az jól mulat egy ideig a különös mulatságon, a hiú vergődésen, azután nyugodtan olvas tovább, — a mig meg nem unja. Pedig az eszének olyanforra látszata van, mintha vétek volna. Igen is az! Vétek, a nép és az irodalom ellen elkövetett vétek; mert nem egyéb, mint a népek rossz-hiszemű félrevezetése, nem egyéb, mint az irodalomnak lealacsonyítása haszontalan munkálkodás és értetelen fércmunkák becsapésze által.

Különbön állításunk mellett egy sajná

TÁRCA.

Robinson és Loreley.

Irta dr. Mamroth, fordította Palkovics Olga.

(Vége.)

Etelka jó kedéllyel találta magát bele a különös helyzetbe. Segített Sándornak a botot a szikla tetején néhány kő között megérősíteni. Azután felalázta finom kendőjét, melynek veszlóbogó gyanánt kellett szerepelnie. Vegre mindketten fadarabokat horodottak össze, melyeket a víz telen a partra mosott, és Sándor a kis maglyat terpentínolajjal ontotta le, melyet a festő-szekrényben talált.

— Itt van, Tuci, — mondá Sándor felegyenesedve, és homlokáról letörölve a veritek-gyöngyöket — mit tennék most, ha véletlenül nem dohányoznak, s így nem volnék köteles gyufát hordani magammal? Mi? Ha e percben tudnám, ki volt a szivar feltalálója — hálás könnyet szentelnek ez erdemes embernek... Igy Tuci! Fel vagyunk szerelve. Mihelyt a hajó feltűnik a láthatáron, megkezdődik a tüzijáték. Tud kiáltani, Tuci?

— Nem tudom.
 — No legalább annyit, a mennyi a házban szükséges. Próbálja csak!

— Mit kiáltás?
 — Miattam kiálthat „hoiho”-t! A hajótörést szenvedettek ilyen esetben mindig „hoiho”-t szoktak kiáltani!

Etelka szájhöz emel kezeit és hangos „hoiho”-ban tört ki.

— Nagyon jó, Tuci! Igazán nagyon

jó! De jegyezze meg magának, ha nóm lesz, ebből a hangból sohasem szabad velem vagy a eselésekkel beszélnie. Csak azért mondom, hogy a...

— Kiábrándulások elejét vegyem — szakítja felbe Etelka nevetve.
 — Nagyon helyesen, a kiábrándulások miatt... És ott jön már hajónk is!

A kis szigetről nem volt látható a tó vége, mert a Wetterhorn a partok egyenes vonalát megszakítva, kényszerite a vizet a hegy lábát nagy körben körülváldosni. Így történt, hogy midőn a gőzös feltűnt a láthatáron, már nagyon is közel volt a szigethez, hol minden programszerűen folyt le. A maglya fellobbant és egy szeles füstgomoly emelkedett az ég fele. Sándor és Etelka a veszlő mellett állottak és izgatottan várták, hogy a hajó hallatválságba jőjön. A gőzös zúgva közeledett. A fedélzeten tolongtak az utazók, — kirándulók a közeli városból; nyaralók, kik a partokon szetszórt falvaeskákban laktak; turisták, kik voros kezükönyveikben szigoruan ellenőrizték a tó szépségeit, és türelmetlenül vártak a perccet, míg a Wetterhorn egyik sziklahasadékában eltűnnek.

— Előre Tuci, vigyázzon — mondá Sándor, midőn a hajó már elég közel volt. — Vezénylek: egy... kettő... három... hoiho!

Etelka utolsó percben elvesztette bátorságát; szája ugyan gépiesen nyílt és csukódott, de csak Sándor hatalmas kiáltásai hangzottak át a vizen.

— Hoiho! — ismétlé — hoiho, hoiho!... Ugyan kiáltson Tuci... hoiho, hoiho!

Tuci tevékenysége abban állott, hogy előhúzza szebkendőjét és izgatottan intett vele. Sándor kiáltásai és az égő maglya ezalatt a hajón feltűnést keltettek, de e fel-

tűnésnek kevés hasznát vették a foglyok. A hidon álló kapitány a zajos és festői jelenetet hízélgő tüntetésnek vehette, mert a napban ragyogó sápkájával illedelmesen köszönt; az utasok hasonló teves hitben zsebkendőikkel, kalapokkal és napernyőkkel intettek a sziget felé. Innen minden egyes nevető arcot jól lehetett látni. Hiába változtatta előbb „hoiho”-it „segítésre”; minél jobban kiáltott, annál illedelmesebben köszönt a kapitány, annál vigabban intettek az utasok.

Gyorsan, mint egy álom, haladt el a karesu hajó; mely, sötétzöld barázdá jelezte útját. Egy sötét füstgomoly repült a sziget fele, hol a maglya füstjevel egyesülve, fantasztikus alakokká változott. Ha e percben valaki a Wetterhorn menházából kellő éles-ségű látásával nezett volna a Hattyu-szigetre, nem sejtette volna, hogy ott elő lenyék tartózkodnak. A „hópehely” mozdulatlanul ült a sziklán a hajó után bamulva, míg Sándor, kezét zsebeibe melyesztve ép oly mozdulatlanul figyelte meg a gőzös további útját. A „Rudolf” épen a kis Oberhausen furdőhelynél kötött ki...

Sándor szakította meg először a mely esendét.

— Miért nem kiáltott, Tuci?
 — Nem bírtam; a hang megakadt torkomban, — a sok ember...

— Ugy! És mit szándékozik most tenni?
 — Nem tudom. Talán jön erre még egy gőzös?

— Nem, a hajó csak holnap reggel megy vissza Seekirchenbe. A menetrend nincs berendezve hajótörést szenvedettek megmentésére. Különbön a kapitány éppen eleget köszöntött.

Etelka arcán a csüggedés jelei mutat-

koztak; Sándor belátta, hogy meg kell mentenie a veszelyeztetett helyzetet.

— Látja Tuci, mit tennének az asszonyok, ha mi, az erős nem, nem volnánk! Ha éhségtől eltekintek, sohasem éreztem magamat annyira a teremtés urának, mint éppen most. Mindenekelőtt, kedves Tuci, hagyjuk el a napos sziklát, és vonuljunk vissza tartományunk valamely árnyekosabb helyére. Fehér ruhája, hála a tüzijátéknak, alaposan megbarnult. „Bátorság, Tuci, bátorság! Fel a fejfel! Ki a mellél! Egész szá-zad, előre, indulj!

Karöltve futottak le pakjonak, mint két gyermek, a szikla túlsó oldalán, hol egy árnyekos pázsit pihenésre készitette; Sándor elhozta a kis tábori szeket Etelka számára, s ő maga a lány lábaihoz fektet.

Sándor egykedvűsége nem maradt hatás nélkül; Etelka megnyugodott, és mosolyogva hallgatta társa beszélgetését.

Sándor ismét órájára nézett.

— Négy óra; önt ötre várják haza, mert akkor van — oh édes szó — ebédjök! Hat órákor fognak csodálkozni kimaradásán; de mert ön rossz kis leány, ki a házirendet megszokta zavarni, csak 7 órákor fognak nyugtalankodni; nyolckor kezdenek majd aggódni, kilenckor jelentést tesznek a polgármesternek, tizkor már gyszólják és csak tizenegykor jut valaki arra a bolcs gondolatra, hogy esonakot küldjön a tóra. Legjobb esetben eifelkor szabadulunk meg. Addig mulattatom, mesélek, mint jó kis leányoknak szoktak. Ha akarja, beszélhetünk jóvönkről is; szeretném tudni, beleegyezik-e, hogy fogadó-terünk tenger...ek legyen, mert reszkotek a gondolatnál, hogy berendezésünknel a sarga iránti előszeretetét fogja hangsúlyozni.

latos tapasztalati tény bizonyít legvilágosabban: e szellem napjainkban már az egész irodalomban elterjedt, s az irodalom barátjai fájó szívvel nézik, mint forgácsolja szét erejét nem egy tehetséges írónk apró fizetett tárcákban, vagy egyéb kisebb közleményekben.

Minden hírlapunknak egyik legdicsőbb feladata nyelvünk ápolgatása, terjesztése, felvirágoztatása. Mit tettek e szép, e nemes ügy érdekében lapjaink? E kérdésre vonatkozólag itt ez alkalommal csak röviden foglalom össze a mondottakat. Kétségen kívül egyik-másik lapunk dícséretes buzgalommal, önzetlen lelkesedéssel igyekszik minden téren diadalra juttatni nyelvünket; de viszont mások sokat, nagyon sokat ártnak azzal, hogy valóban botrányos szeretettel használják uton-utfélen az idegen szavakat és kifejezéseket. Nyelvünk — igaz — nem tökéletesen kiművelt, mint élő, tehát mint folyton fejlődő nyelv, nem is lehet az. De idegenhez fordulni akkor, midőn semmi szükség sincs rá, legalább is szarvashiba, ha nem bűn. Mert az író az idegennel ilyenkor vagy szőszegénységet palástolja, vagy más nyelvekben való jártasságát firtogatja. Szerintem pedig ez utóbbi nem egyéb, mint idegen tollal való ékeskedés, azzal a különbséggel, hogy a meseben említett csóka csufosan megjárta, míg a mi írónk az a lapjainkat ezért senki sem bántja! Lapjaink nagy részénél tehát nyelv tekintetében sem tapasztalunk haladást, ellenkezőleg kározos maradásokat, vagy éppen visszaesést látunk.

Ennyiben kívántam adni hírlapíródom munkáim főbb hibáit. Igaz, hogy csak a főbbeket soroltam föl, de a ki látni akar, ennyiből is eleget láthat! Nem vagyok jó, nem mondhatom meg, mit hoz a jövő. A jövő titka, mikor vesz ki, a mi selejtes, a mi salak.

Szukup János.

Megyei közgyűlés.

Nyitra megye törvényhatósági bizottságát Thuróczy Vilmos főispán f. hó 8-ára rendkívüli közgyűlésre hívta össze, melynek pontjaiból kiemeljük a következőket:

A megye legelőször tudomásul vette József főherceg köszönő levelét, melyben a megye legutóbbi üdvözlőre válaszolt. 2. A megyei utáhalozatból több ut kihagyatván, a keresk. miniszter e kihagyást jóvá hagyja s a megye törvényhatósága megbizta az alispant, hogy ez utakat jogérvényesen kihagyja a megyei hálózatból s a községi utbiztosoknak átadja.

Az érsekújvári járás szolgabírói hivatala Nagy-Surányból Érsekújvárra, a holicsei pedig innen Szakolcára való áthelyezése a miniszteri rendelet értelmében elhatározottatik. Ez utóbbi határozatnál mint sajnálatos körülményt kell konstatálnunk, hogy az egész járásban nem akadt egy sem, aki ez ellen felszólt volna, aki felhozta volna, hogy a járás vasúti összeköttetése oly rossz, hogy gyorsvonattal is csak 12 órára lehet E-Ujvárra jutni. A szegény nép pedig, mely a személyvonatot használja, csak két órákor ér oda, s ha egy órával tovább időzött, csak másnap reggel térhet vissza vasutal lakhelyére. Továbbá, hogy az áthelyezés által az egyetlen Andód kivételével valamennyi községe a járásnak távolabb jutott a szolgabírói székhelytől.

Az országos kiállításra egy *handlovai ház* felállítását tervezetik, melyre a köz-

— Etelka hirtelen felbeszakítja. — Miért kinez mindig rossz eleceivel?

— Rossz elecknek nevezi, edes Tuci, — folytatá Sándor komoly hangon. — Helyzetünk nem trefás. Egy erőszakos vagy-vagy előtt állunk: vagy a toba kell ugornom naplemente után, és őnt övezgémme tenni, a nélkül, hogy feleségem lett volna, vagy mint jegyesek lépünk a mentő esónakba. A jó szokás körülbelül ezt kívánja. Reményem, nem veszi szerenytelennek, ha azt hiszem, hogy sajnálja fiatal életemet; ez esetben a sors azt tenné önrel, mit a jogások nyelvén „kényszer”-nek neveznek. De bevallok, hogy a szerencse, mely kezével biztat, oly nagy, hogy a sors bármely erőszakoskodásába szemhunyorítás nélkül beletródom... Ne búsuljon, Tuci, higgye el, már rosszabb gyerekekhez is mentek ilyen kedves leányok ferjhez!

— Oh, van még más mód is!

— Igazán? Kiváncsi vagyok!

— Egészen egyszerű: én ugrom naplemente után a toba!

— Tuci, ön? Az én Loreleyem? Bocssáson meg, de most én kérem ki magamnak az ilyen rossz elecket! Nem törhetem! Ha nóm lesz... Pszt, nem hallja, Tuci?

Sándor figyelmesen számlálta az oberhauseni toronyóra ütését.

— Ot óra, Tuci! Most önkönel terítve van az asztal. Oh mily boldogok a struccmadarak, melyek kavicsal, gombokkal, kényekkel, övcsatokkal és hasonló jó dolgokkal élnek! Tudja véletlenségből, mi van önkönel ma ebédre?

Etelka visszanyerte jó kedvét.

— Egészen pontosan mondhatom meg, mert az etlap összeállításánál segítettém. Először van ráklevés...

gyűlés 2500 frtot szavazott meg. — Továbbá ugyancsak a milleniumi emlékévre a javaslat szerint 100 ezer frt lón megszavazva és pedig mint már egyszer jelentették 15,000 frt az orsz. kiállítás céljaira, 10 ezer a megyei kisedővő alap, 10 ezer a megyei monografiára, 20 ezer a megyei múzeumra, s 25 ezer egy Nyitrai létesítendő gyermek menházra. — Ehez csak az 50 frt egyenes állami adónál többlet fizető birtokosok járulnak és pedig 50-100 frt adó után $\frac{1}{2}\%$, 100-300 frtig 1% és 300-1000 frtig $1\frac{1}{2}\%$, azonfelül való adófizetők 2% -kal terhelhetnek meg.

Bacsikády Jenő számbokréthi szolgabíró 888 frttal nyugdíjaztatik. — Az új közkörház munkálatainak befejezése máj. 15-ig megsürgöttetik. Érsekújvár városának a primaciális ház megvételére vonatkozó határozata megsemmisítettetik. Az ottani nagy vendéglő bérbeadása iránt kötött szerződés jóváhagyása felfüggesztetik, míg nem benne egyes módosítások eszközöltetnek. — Szintén megtagadva lón a Vágh-Királyfa községének egyezsége, valamint Sasvár m. városa 5000 frtot kívánván felvenni (váltóra!) a kölcsön felvehetése megtagadtatik. A megye nyugati részében levő Búdoskó-fürdőtelepnek „gyógyfürdő” elnevezése a miniszterhez partollog felterjesztetik.

Mint látjuk, az anyag meglehetősen szűz, az érdeklődés is aránylag csekély volt és csak itt ott fejlődött ki némi csetepaté, melyet azonban a legvakmerőbb riportter sem merne hasonlítani az egyházi politikai vita május 12-iki gyűléséhez, vagy pedig a keskenyvágy miatt osztogatott vagásokhoz.

Levelezés.

Egyházi politika a vidéken.

Csúca, 1894. március 5.

Tisztelt szerkesztő úr!

A csúcai választókerület alulírott lelkészei Lányai Leo országgyűlési képviselőhöz a következő sorokat intéztek:

Nagyságos országgyűlési képviselő úr!

A szőnyegen levő egyházi politikai mozgalmakkal szemközt, míg az edes haza millióit lázas izgatottságra hozták, természetesen fogja találni Nagyságod, ha a nagy eszme vándorlasi özőne minket is érintvén, azzal együtt — miként egy nagy aradattal — vagy ellene, vagy vele uszunk. Ezen mozgalmak forrásait jelezni s kutatni e helyütt nem célunk, hanem csakis álláspontunkat s jámbor, becsületes, hazáját és egyházát lelke melyéből minden utógondolat nélkül szeretők s gondjainkra bizott választói nagyobb részének álláspontját a polgári házasságot illetőleg Nagyságoddal tudatni akarjuk s ebből kifolyólag illő tisztelettel fel is hívjuk, hogy azon esetben, ha az országház plenumban a polgári házasság felett a döntő szavazás meg fog történni, méltóztatnék a polg. házasság ellen állást foglalni, nemcsak passzív a szavazástól tartózkodva, de aktív is a polg. házasság ellen határozottan szavazva.

Nagyságod ebbeli felhívására következő kettős motívum serkentett bennünket:

1. Megválasztásakor előttünk, mint választók előtt, úgy nyilatkoztunk, hogy a „kath. dogmák ellen mit sem fog tenni”. A házasság előttünk, katolikusok előtt, szentség, és a kath. egyház eme tana a házasságról dogma azaz hitképpel; a polgári házasság pedig, mely a házasságot pusztán polgári szerződésnek deklarálja, megtagadja

— Ráklevés — ismétlé Sándor bágyadt hangon.

— Azután csibe-haché.

— Csibe-haché!

— Rántott borjupecsenye.

— Oh, rántott borjuhus! Engedje meg,

Tuci, — s megfogta a leány kezét — valamit kell sugnom! Felek, hogy e szigetén veres jelenetek fognak lefolyni. Kerem, hívjon ezentúl „Ugolino”-nak.*)

Etelka ellenkezés nélkül engedte át kezét, és Sándor visszaéve a jóssággal, valóságos csokzáport hintett rájuk.

— Oh be pompás; mi lehet ehez kepest a világ minden borjupecsenyéje!

— No mert olyan könnyen megelepszik, megengedem, hogy szivarra gyújtson!

— Igazán? — Felugrott, s valóságos indián-táncot járt, melyet borzasztó örömrivalgásokkal kísért. A következő percben átszellemült arccal futja maga elé a kis fust-fellegetek. Azután leteküdt ismét Etelka lábához, és most kedélyesen beszélgettek mindenfelelről. Társadalmi és irodalmi nézeteket cseréltek ki, és miután azok ritkán találkoztak, veszekedtek is. Sándor beszélt utazásairól messze országokban volt eleményeiről, terveiről, jövőjéről, itt-ott komoly szót tűzve beszédként.

Azalatt gyorsan haladt az idő. Egyszerre azon vették magukat észre, hogy a nap lenyugvóban van, s hogy az éj első árnyai borulnak a tóra. A beszélgetés a „Hattyu-sziget”-en hirtelen felbeszakadt;

*) Ugolino, pizai four, kit ellensége 1288-ban két gyermekével egy toronyba záratott és a torony kulcsait az Arno folyóba dobta, hogy a foglyok éhen vésznek. Ugolino éhségében saját gyermekének hullát ette meg. Az egész jelenet vérlázító realizmussal le van írva Dante „Divina Commedijá” I. r. 32. énekében. Szerk.

Krisztus Urunk rendelte 7 szentségünk egyikét, a házasságot; — utközik ennelfogva a polgári házasság a kath. egyház egyik sarkalatos dogmájába, amint azt a nagyméltóságú püspöki kar, mint hivatott fórum, ki is fejtette memorandumában. Nagyságod nekünk adott szava elegendő garancia arra nézve, hogy a napirenden levő polgári házasságot illetőleg kerülete kath. választóival egyetemben ellene van De a közmorál követelménye, hogy adott szavunkat be is váltuk; s így nagyságod választóinak tett ígéretet beváltja, ha a döntő szavazáskor a polgári házasság ellen aktív fog szavazni.

2. A nép-képviselőt célja, tartalma: hogy a választók választottjukra átruhaznak politikai gondolkodásuk s érzelmeik érvényesítésére kellő hatalmat, jogot; már pedig Nagyságod választói mind katolikus választók, kiknek a polgári házasság, mint a kath. hitelvekbe utköző, nem kell; ugyanazért joguk van most e kath. választóknak, kik Nagyságodat érzelmeik érvényesítésére küldötték fel a parlamentbe, felhívni Nagyságodat, hogy a polgári házasság feletti döntő szavazáskor érzelmeiket tolmácsolja: azaz a polgári házasság ellen határozott állást foglaljon s ellene szavazzon.

Kelt Csúca, 1894. évi febr. hó 28-án, gondjainkra bizott híveink nevében és megbízásából: *Terdy Ignác* püspök, esp.-plebán, *Terdy János* turzófalvi esp.-plebán, *Szecsán János* rakovai esp.-plebán, *Gajdosik György* csernei plebán, *Gyurcsán János* zákovesi plebán, *Füredi Császky János* szatoki plebán, *Kardoss József* újkránszói plebán, *Lemess István* ocsadnicai plebán.

Utóhang a trencsényi liberális értekezlethez.

Trencsén, 1894. márc. 8.

Tisztelt szerkesztő úr!

Trencsényvármegye és város liberális polgárai kik a kormány egyházi politikai reformjavaslatait helyeslik, a „Vágyolgyi Lap” 8-ik számában közölt politikai felhívás következtében folyó hó 1-én Trencsényben a „Bárány”-szálló nagyeremében értekezlet tartottak. A belépőnek rögtön feltűnt, hogy a parasztságok nagy számmal vannak képviselve. Igen, sokan voltak ott, hogy a polgári házasság ellen tüntessenek... Az értekezletet id. Schvertner Antal trencsényi ügyvéd nyitotta meg, aki az elnöki gyászos tisztelet magára vállalta, de hogy mily őszinte meggyőződésből tette azt, kitűnik az ő saját szavaiból, midőn az egyik tekintélyes állású trencsényi papi egyén előtt egész nyíltsággal bevallotta: „meg kellett tennem a fiam érdekében” — megjegyzendő, hogy az ő fia Trencsényben főbíró...

A szívv bevetél át nem hatott szavai hatástalanul hangzottak el a teremben és a kedélyekre befolyást nem gyakoroltak; annál inkább feligazgatták a kedélyeket Décsy Lajos kir. (protestáns) közjegyző szavai, akit a polgári házasság érdekében szoros értelemben lázított egy a katolikus vallás, mint annak őrei a papok ellen, kiket amikétnak, erkölcsellenesnek és néprontóknak nevezett el anyai hivatalos „jó katolikus” jelenetében anélkül, hogy csak egy is tiltakozott volna közülök ezen művelt embernek szájába nem illő ocsányi rágalmak ellen. Tiltakozott azonban maga a nép; melyről azt mondják, hogy: a nép szava — az Isten szava! Mint egy orkán zúgott végig a termen a nép zajos moraja. A lázító szavak ellenkező hatást szűltek a nép romlatlan szívében. Mint a bagoly veszes huho

Etelka csak most ébredt különös helyzetének teljes tudatára. Sándor részvétellel figyelte meg társnőjét; az éj első árnyával hűvös fuvallat jött a hegyekről, és a leány könnyen összeerezett.

— Várjon, Tuci, a veszejelő egyelőre felesleges; elhoozon kendőjét. Látom már, a dolog vége nátha lesz. Kiváncsi vagyok, hogy prüsszent. Ismerem egy hölgyet, ki olyan kecsesen prüsszentett, hogy mindig náthás volt. Egyáltalában a hogy én ismerem a nőket...

E szavaknál már fönt volt a sziklán, és ott hirtelen visszahökent a meglepetéstől. Elsapadt, mialatt visszajött a kendővel, melyet gondosan társnője vállaira tett, és azután... azután... letérdelt előtte, és szakadozva, szinte hebegve mondta:

— Tuci, Etel, Etelka, Etelka nagysám, edes Loreleyam... sohasem fogom elfelejteni a mai delutánt... olyan boldog voltam, olyan boldog... tudja, hogy szeretem... De nem ezt akartam mondani... valami mást... jöjjön Tuci, későn van már, menjünk haza!

Haza menni? Almodott? Lázban beszélt? Etelka tekintete eféle sejtelmeket árult el. Sándor karját nyújtotta a habozónak és felkísérte a sziklára. Halk kiáltás hagyta el a leány ajkait. Alig tíz lépésnyi távolságban a parttól nagy halászcónak uszott a habokon. A csónakban ülő halászok a szigetről hangzó örömköltésű hallatára csodálkozva hagyták abba munkájukat. Sándor és Etelka mozdulatlanul állottak a sziklacsúson. Sándor átölelte a leányka karcsu derekát, s a lenyugó nap utolsó sugarai bucsúcsókat nyomatok ragyogó arcaikra és könnyben uszó szemükre.

gása az éji léget, hasították át a zsvajt a következő eles szavak, melyeknek nyilaj egyenesen Décsy Lajos és körülálló felé repültek: Kár, hogy nincsenek köveink!... Kár, hogy nincsen kaszánk!... Nem kell nekünk polgári ágyasok!...

Ime, a trencsényi liberális értekezlet elérte a célját — a nép őszinte érzelme megnyilatkozott, melyből kiké meg tudhatta, mennyire óhajta Trencsény megye katolikus népe a polgári házasságot; de meg tudhatta azt a szomorú jelenséget is, hogy a polgári házasság behozatala könnyen egy rémes eszmének lehet szüleménye, mely veszes lángra lobbantja majd e hazát az oly fennem hangzóztatott szabadelvesség nagyobb dicsőségére... Nunc venio ad tristissimum! Midőn Décsy Lajos kir. közjegyző a szabadelvű értekezleten (!) lázította a népet a katolikus papság ellen, egy ott jelenlevő kath. lelkes tiltakozni akart ezen izgatás ellen és megakartá cfoalni az ő valótlan állításait; azonban sajnos, a trencsényi szabadelvek vitet hajnokai megvonták tőle a szót, sőt az egyik luteranus hős meg arra is vetemedett, hogy esernyőjével rávágott a papság megátadott jogait és becsületét megvédni akaró lelkesre, kimutatván ezáltal gyáva-ságának netovábbját, midőn egy magát vedeni nem tudó egyent tetteleg bantalmazott...

A trencsényi szabadelvek hírek maradtak tehát a „Vágyolgyi Lap” 8-ik számában közölt politikai felhívások záro soraihoz: „az egyházi politikai reformokat akarjuk, és értük ha kell, harcolunk” — esernyővel!... Honfi.

Egy másik levelezőnk írja Trencsény megyéből:

Mi a teendők a különben kudarcot vallott liberális gyűléssel szemben?

Bizonyítandók, hogy hitünkert feladozzuk életünket és verünkert, *kath. népgyűlést* kellene rendeznünk, ekként adni hangot a hazát alkotó nemzetiség akaratának, valamint annak is, hogy a polgárság független eleme kerüli a lépesszót, a honnan nem hiányoznak egy katolikus hívő sem, mivel ezek már tisztában vannak a kormány programjával, a gyűlés vezetését pedig azon egyházi férfira kellene bízunk, a kinek olvasottsága és műveltsége már is jótallás sikerünk elérésére, és a ki különben a megyei közgyűlésben már egyszer exponálta magát, de hogy föllepeset nem koronázta a kellő siker, az annak tudható be, hogy nem volt meg a kellő egyöntetűség eljárásunkban.

Vallás-és közokt. miniszterünk pedig — a kinek megtefelesére hagyjuk a kérdés megoldását, kik az igazi izgatók, az ultramontanok-e, vagy pedig a liberálisok, kik a szabadelvű egyházi politikai reformokat akarják, és értük ha kell, *harcolunk* — megjegyezhetné magának, — hogy a katolikus egyház konzervatív és inkább engedte kiskikáni kezébe a tengerek urnóját Britanniát, mint megtarthatásának árán a házasság szentségi jellegét feláldozni. R.

Helyi hírek.

Kinevezés. *Höfnier György* és *Hajdu Réz*ó, nyitrai fiatal erdészek a földm. miniszter által II. oszt. erdészgyakornokoknak nevezettek ki Vinkovcra, Slavóniába.

A mult vasárnapi bójtí felolvasást íj. Bobok József pápai t. kaplan tartotta nagy és díszes közönség jelenetében. A kath. kör termet a szó szoros értelmében beteltek a hallgatóságától, ami mutatja, hogy a konferenciának beillő felolvasások egészen népszerűek lettek városunkban s nagyban vannak hivatva apolni a kath. szellemet s a jó irányú közművelődést. A felolvasó egy igen korszerű témáról „A közvelemény és a katolicizmus”-ról értekezett szépen és alaposan. Kifejtette, hogy hogyan szokott ma minden téren, de kivált a sajtó útján az ú. n. közvelemény fejlődni; mily rugók és eszmék szoktak azt hordozni. Igen szellemesen aposztrófálta azokat a feleseperedett héroszokat, kik az újságok közveleményét a szerkesztőségekben csinálják s a kiknek igen sok esetben magoknak meg igen sok tanuínvalójuk volna. Az így jellemzett közveleményeivel szemben kifejtette az állam s kivált az egyház magatartását, mely csak az lehet, a melyet számra örök érvényű, mert isteni elvei egyszerűségekorra kijelölnek s mely az időnkint felmerülő hangulatok szerint nem változhatnak, éppen az emberiség java tekintetéből. A hallgatóság zajos tapsal jutalmazta a rokonszenves felolvasót.

Vizsgaestély a „Szarvas”-nál. Marcius 4-én Narancsics Juita k. a. tanítványával kellemesen szórakoztató vizsgaestélyt rendezett. A nagy terem zsúfolásig megtelt a legválogatottabb közönséggel. A magasabb nyitrai haute-voice is akár — tartalmi akár alaki tekintetben előnyösen volt képviselve. A vizsga delutáni 5 orától csaknem 8-ig tartott, de változatos programjánál fogva mindvégig lekötötte a hallgatók figyelmét. A szellemi menue három fogásból állott. Először jöttek a zsengek, a kezűk, apró pici kis teremtések, Seeber Feri és Berecz Ludmilla kedves és korukhoz kepest megjepő játékukkal. Ez a kis delű embrióban hibatlan és hangjegy nélküli előadásával keltett figyelmet. Merkader Nelli, egy ennyivaló kis apróság, eppoly bizottsággal mozgott a claviatúrán, mint a mily magya-

ros hangsúlyozással szavalta el a „Die weinerliche Zwiebel“ című német költeményt. — Tóth Margit, egy kormoszemű kis művész, különösen négykézre játszott Weber Preciosájánál biztos és helyesen betartott tempóval feltűnést keltett s idővel magasabb igények kielégítésére is enged következtetni. Majd Berecz Vilmos következett egy Lafontaine-féle mesének elszavalásával elég jó francia accentussal, habár flott játékaival megmutatta, hogy jobban ért a muzsikához, mint a — harmonikához, ahogy a francia nyelv rajongói ezt nevezik. Behrnek Royal-Fanfara című darabját Schwarz Margit adta elő négykézre Narancsics kisasszonnyal oly hatással, hogy az nem egy gyermek, hanem bármely gyakorlott felnőttnek is becsületére vált volna. Seeber Lujza gyermekkora teljes ellentétben állott ügyes játékával, ki az aprók közül leginkább kiűnt. Lőrincz Katinkát még gyermeknek neztük, de a hátul erősen tapsoló diákság már leányának reklamáta, s jól adott komolysággal s meg jobb precízióval adta elő Rosenhain Andanteját. Braunsteiner Gábris játékának eleganciája s befejezett gyakorlatossága eléggé mutatta, hogy már nem gyermek többé, hanem bármely szalonban képes dominálni a zongorán. Megkülönböztető érdemmel Felsner Miksa, aki páratlan szorgalomra valló kitartást vert ki a hangszerből. — Az egész vizsga azt a benyomást tette reánk, hogy a tanító kisasszony nemcsak határtalan türelemmel de kiváló szakértelemmel is vezeti tanítványait, amiről úgy közbe-közbe személyesen előadott játéka, mint különösen a párisi dialectura emlékeztető francia kiejtése élénken emlékeztet.

Hogy teremnek a mesék?

Valaki figyelmeztetett bennünket egyik helyi újságnak a kath. betegsegélyző-egyesület közgyűléséről hozott közleményére, melyben az azt mondatja a közgyűlésen szóval főpásztorral, hogy Rómában tartózkodása idején sz. Lőrinc, a szegények jótévedőjének sirjánál arra kérte Istent „adjon menettel több szegényt a városnak, mert a szegények a keresztények kínosai“. Meglátszik ezen, hogy a püspök szép beszédet nem keresztény fül is hallgatta s ilyen műveltségben csak elferdítve tudta azt visszaadni; azért a történelmi hűség okáért megjegyezzük, hogy a püspök ur saját nyilatkozata szerint minél több jótétért kért a város szegényeinek, mert egy jótévedő sirjánál, amilyen sz. Lőrinc vértanu volt, a józan logika szerint, csak ezekért lehet imádkozni s nem a szegények szaporodásáért.

A nyitram. vivó- és tornaegyesület által folyó hó 17-én rendezendő estély elmarad.

Aggharcos társulat. Nyitra és vidéke aggharcos társulata f. év ápril 1-én délután 6 órakor a „Magyar korona“ vendéglőjében XVI. évi rendes közgyűlést tartja. Ugyanaznap reggel 9 órakor a piaristák templomában isteni tiszteletre gyűlnek a tagok. A társulat jelenleg 27 taggal bír. A társulat bevétele 1893-ban 551 ft 63 kr. (beleszámítva a 240 frtból álló felvett betéteket is). Vágyona pedig 3289 ft és 42 krajcárból áll.

Adomány. A nyitrai róm. kath. főgimn. zeneiskolája részére a nyitrai Takarékpénztár 25 frtot, a Hitelbank pedig 10 frtot adományozott. — Fogadják a nagylelkű adományozók ez utón is a zeneiskola legmélyebb köszönetét.

Március 15-iki ünnepély különös kegyeletnyilvánítással lesz egybekötve Erdősi Imre emléke iránt. Szülőházára, illetőleg ennek helyén álló s a városházzal szemközti levő Goldberger-féle házra illesztendő fekete emléktábla keszen áll. A svédgránitból levő, sötét-barna s fenyésre eszotolt kőlap magassága 150 cm., szélessége 80 cm. Negy sarkán egy-egy bronz-rozetta-val lesz a talhoz erősítve. Felirata: *III szül. lelt 1811. Nov. 4. Erdősi Imre, a branyiszki hős pap.* Utána az általunk már hozott két dicsőítő szöveg: *1894. Márc. 15.* — Ez alkalomból, mint értesülünk, a piaristák templomában márc. 15-én d. é. 1/2 10 órakor sz. misevel egybekötött egyházi beszéd fog tartatni, 1/2 12-kor maga a telepezes, melyen az erseküvéri dalárda is készült közreműködni. Délután 1/2 4-kor kivonulás Erdősi sirjához a temetőbe. Este bankett.

Roskoványi hagyatéka. Boldogult Roskoványi Agoston, teledhetlen emlékü püspökünk hagyatéka rendezésének ügyében Redly Sándor miniszteri biztos járt itt e heten és tanácskozásokat folytatott a püspök és a káptalan megbízottjaival a hagyatékok körül. Remélhetjük, hogy a függő ügy ez által közelebb hozatott befejezéséhez. —

Március 4-én tartott liberális nagygyűlésen Budapestben a nyitrai megyei saualdelvű pártot Nyitráról és pedig partértekezleti megállapodás szerint Szulovszky Gusztáv, Engel József, Pereszlenyi Henrik és Pollák Izidor képviseltek. Engel József igaz szinten faradozott a polgári szerződés ügyében, de egy — gabonakereskedőnek Beesben. — Tapolcsányból pedig, mint levelezőnk értesít, Csippek János, Lenárt Sándor (luth.) és Pollák meg Goldner nevű izraeliták vettek azon részt.

A nyitrai szegény-segélyző keresztény nőegylet ez évi március hó 6-án a meuház tanácstermében népes közgyűlést tartott. Felolvastatván az elnöki jelentés, mely tartalmaz voltánál fogva az egyesület múlt évi működéséről bő tájékoztatást nyújtott az egyesületi tagok által elenki tetszésnyilvánításokkal fogadtatott. Indítványok a következők tételtek: Az egyesület elnöke indítványozta, hogy az egyesület törzsvágyona, mely múlt évi zárlatkor 12330 frtot tett ki, de a mai napig, már a 15 ezer frtot megközelíti, készpénzben és értékpapirokban, helyeztessék el lehetőleg a helybeli káptalannál, egyhangulag elfogadtatott. Határozatképp kimondta a közgyűlés elnöki előterjesztés folytán, hogy az egyesület alapítója a jövőben sem lehet soha felhasználható semminemű kiadásra se. — A bölcsőde létesítése napirenden levőnek kimondatván, az anyagi kérdések megoldása végett Markovics János egyesületi tag indítványa folytán, a megfelelő helyiség kikeresése, s a tervezet előkészítése iránt Szulovszky Gusztáv, Frídeczky Béla, dr. Gutviljál és dr. Kostyál Miklós tagokból álló bizottság küldetett ki. — Elhatározatott egyttal, hogy a létesítendő bölcsődebe a gyermekek napi felvételi díja 3 kr legyen, míg a szegény gyermekek díjtalanul fogadtatnak el. Örömmel vétetett tudomásul, miszerint a Fehérekorszt országos lelencház egyesülete, a helybeli főkegyesület által a központi pénztárba beszoalgotatandó tagdíjajutalékokat a felállítandó bölcsőde céljaira felhasználni engedélyezte. — Az üresedésben levő 4 tanácsnoknői állás betöltésére, egyhangulag megválasztattak Kostyál Pálné, Csillaghy Györgyné, Miklóssy Arthurné és Juhász Sándorné. — Ezek után az egyesület mindkét pénztárnokának és számvizsgálóknak a felneutvény megadatván közgyűlés köszönetét fejezi ki. Az ülés az elnök elttetésével befejeződik.

Műkedvelők színelőadása és hangverseny. Azok, a kik be nem értek az idei farsang örömeivel, vigágával — bőven találhatnak alkalmat arra, hogy az elmaradottakért magukat a bójt elmultával kárpótolják. — A vívőegyesület estélyéről, a kis Peeski hangversenyéről nem is szólva — kiváló érdeklődéssel tekintünk azon készülődések eredménye elé, melyek a helybeli keresztény szegénysegélyző nőegyesület farsanghatatlan tevékenységű elnöknője kezdeményezésére egy nagyobb szabású hangverseny és műkedvelői színelőadás érdekében folyamatban vannak. — Ez alkalommal városunk szászorszepeinek s ellenállhatatlan arany ifjuságának művészete, mint már érintettük is, egy 3 felvonásos kitünő francia vígjáték poezisével készült szívnünkben leküzdhetetlen vágyakat kelten. Az előadást — természetesen — közvacsora és tánc követi s egy második színhazi művészestély, melyben egy 1 felvonású szindarab, egy érdekes zongorapiece, hegedű trio s egy budapesti művészú utolerhetetlen kedvességű eneke s bájos megjelenése fogják a műsor művészi harmoniáját biztosítani. A két előadás e ho utolsó hetében lesz megtartva. A varrosszete lazás türelmetlenségget tudakozódo kíváncsiak megnyugtatólása ünnepelesen kijelentjük, hogy lapunk legközelebbi számában bővebb adatokkal fogunk szolgálni.

Három nap alatt Amerikába. A „Norddeutscher Lloyd“ hajója 8—9 nap alatt ér New-Yorkba, a Cunard-Line gőzöse legjobban esetben egy nappal előzik meg európai konkalleikat, sőt egy valalkozó yankee a mult egyben oly gyorsjáratú gőzöst létesített, mely 4 1/2 nap alatt járja meg a Hudson River partját s Liverpool közti merhetlen távolságot. Most ezeket mind felülmúlta — öt nyitrai gnanasztá deak, kik 3 nap alatt jártak meg Amerikát s vissza is tértek onnan, nevszerint Sulya, Ronchetti, Justh, Klapek és Endrőgy, a III. gimn. osztályból. A fiatal kivándorlók pisztolylyal, lőporral és goyóval is ellátva magukat az ut minden eshetőségre, március 4-én délután elvitorlaltak New-Yorkba — gyalog. Darazsin egykes buszúttal megüzsonnáltak. Majd cszakára egy, három év előtt Amerikában megtelepedett hazánkánál, Kocsner Józsefnél állapodtak meg — Szalakuszon. Másnap a kis disszerterek, ahelyett, hogy iskolába vetek volna utjokat Nagy-Tapolcsány felé mentek. De Amerikában most az új Emigrants-Bill értelmében sokkal szigorúbban veszik a kivándorlást, és tudvalevőleg a keresetkeptelen egyenektől megtagadják a telepedés jogát, azért egy tapolcsányi sheriff kíséretében kéden már visszatelapítottak Nyitrra. Az állomason, mint egy szemtanú beszéli, vagy 150 tanuló varta, meg más korubólul 100 főnyi neptőmeg kíséretében, s a példatlan gyorsasággal Amerikát megjárt világutazókat — harsány eljennel kísérték be a városba, hol az illető szülők által kello „ellátásban“ reszesültek.

Verekedés. Petrovics József nap-szamos e ho 2-án egy kocsmában Bánovszki Baszетка Maria muaknós-nyeg fejtszenyűell annyira összevert, hogy ez eszméletlenül esett össze és kórházba kellett szállítani. Állapota reménytelen.

Betörés. Wohlstein IV. kerületi lakos szatoszűletébe folyó hó 3—4-ere virradó éjjel Krausz János, Vidra Árpád, Csepilek János, Forró József és Belák János 18—19 éves csavargók betörték. Leginkább a szeszest itaokból szállítottak el nagyobb mennyiséget. A csíny elkövetése után több

ház ablakait bevették. A rendőrség elfogta őket.

Veszélyes csavargót fogott el a rendőrség Bernstein Gusztáv személyében, ki mint zsebmetész és betörő örvendett nagy hírnek. F. hó 3-án tartóztatták le a jeles férfit s most erősen nyomozzák előéletét.

Letartóztatás. F. hó 7-én éjjel Jakubicsék János kocsis szeretőjét ment látogatni a káptalan-utca 3. számú házában. A rendőrség épp akkor fogta el, mikor alkulesesal az ajtókat kinyitni. Valószínűleg mást keresett ott.

Kaszala András nyitrai lakos fölött f. hó 5-én mondott ítéletet a nyitrai kir. törvényszék. A nevezett egyén értett az ezermesterséghez, a mennyiben órát, zongorát, harmónikát, verkit s ügyszólván minden instrumentumot meg tudott javítani. De a javítás végett hozzá adott tárgyaknak rendesen lába kerekedett s a zálogházakban pihenték ki az élet fáradaimait. Most több órát adott zálogba s ezért család címén fél évre ítélte el a törvényszék.

Kincstári tavaszi löszemle ápril 29-én a városban fog megtartatni. Az érdeklődőket erről értesítjük.

Katonai löszóztályozás. Ápril hó 25-én a nyitrai vásártéren és pedig: a nyitrai járás számára délelőti, a város részére pedig délután katonai löszóztályozás fog tartatni.

Gabonáarak. Az 1894. évi március hó 9-én tartott gabonapiácson az árak a következők: buza 6-20, 6-80, 6-85, 6-90 frt; arpa 6-50, 6-80, 6-85, 7-25, 7-50 frt; rozs 5-50, 5-55, 5-60 frt; tengeri 4-70, 4-80, 4-85, 5 frt; zab nem volt; bab 4-60, 4-70, 4-80 forint.

Vegyes hírek.

Egyházmegyei hírek. Legitjabb *Ucsnay István*, varnai segédlelkész II. oszt. tabori s. lelkesnek Kassára lón áthelyezve. — *Pelikán József* Nagy-Beléről Várnara, *Krautmann István* Szakacsánból Nagy-Belére hasonmósegben lón áthelyezve. — Az esztergomi főegyházban: *Kovácsik Béla* Búr-Sz. Györgyről Uninra, *Burányik N.* Uninról Holesra, *Novák János* ujmeis pedig Búr-Sz. Györgyre rendeltettek ki segédlelkészeknek. — Egellen *Donoval József* ottani káplán lón megbízva a plebánia ideiglenes adminisztrációjával.

Nyilvános köszönet. Bende Imre nyitrai püspök ur ó meltosága, a jöteknység eme kiapadhatlan forrása, a bohuszlavici (Treusen m.) ujonnan épült r. k. iskola költségeihez 150 frttal kegyeskedett hozzájárulni. Ezen jötelemenyért fogadják ő meltosága a szegény község lakóinak hala nyilvánítását. — *Geszthe* község lakosságának nevében rovom le halamat Bende Imre megyes püspökünk s szeretett atyánk iránt azon neemes adományaért, melyet kerelmünkre a templom jökarba hozatására 200 frtot utalványozott, melyet midőn forró köszönetünk kilejezzük, kerjük az Eg urat, hogy alda meg szeretett püspök-atyánkat s mindazon kegyes adakozókat, kik neemes adományaikkal lehetővé tettek, hogy ezen teljesen eszlegetett község rövid 3 év alatt a kor színvonalán új iskolát, a környeken parját ritkító tanító lakot s az idén a templomot jökarba helyezhette. Isten fizesse meg jóságukat. *Karsay Imre.*

Athelyezés. *Tóth József*, vágsselleyi aljárabiro, ki Hodmezővásárhelyre lón áthelyezve, e ho 12-én válik meg véglegesen Vágssellyetől. — *Horváth Rezső*, esztergomi slelkes Nyitra-Emökere helyezettett át adminisztrátornak. *Horváth Rezső*ben az esztergomi diocesis egyik kiváló műveltségű s kedves modoru tagját nyertük megyénkben, ki mint joggal várjuk, a megyei gyűléseken is hivatva lesz szerepet játszani.

Halálozás. *Réhók Mátyas*, ebelli esperes-plebanos f. évi március 2-án a ládás dus elenenek 75. évében elhunyt. — *Kis-Rippenyben* pedig neceplai *Justh Emma* úrnő 86 éves korában kötozködött el az örök életre f. hó 8-án. — Március 6-án *őze Szadeczký Lászlóné* szül. *Merkóder Mária* elenenek 38-ik évében halt meg Budapestben, hol elmehaja miatt hába keresett gyógyulást. A holttestet penteken Nyitrra szállították és a családi sirboltba helyezték örök nyugalomra. — Nyugodjanak bekeben.

Promóció. *Mihalovics László*, rakovai segédlelkész, f. hó 3-án a becsi egyetem hittudorra lón felavatva. *Buzgó* és *terekóvi* fiatal barátunkat elenenek ez orvendetes mozzanataban szívünk melyeből üdvözöljük.

Adomány. *A. Aranyossy József*, tábori lelkes Nevesinéből (Hercegovina) öt frtot küldött lapunk szerkesztőségéhez „hős kártarsa Erdősi Imre emlékére“. Az összeget Kalavszky Gyula urnak, az emlékbizottság penztárnokának atszolgaltattuk.

Beesben e napokban az egyetemi tanuló magyar egyesületet alakítottak, melynek elnöke *Krenesey Géza*, fiatal nyitrai barátunk. Ugyancsak Nyitráról meg ketten választattak be és pedig ellenőrnek *Lászký Lajos* és választmányi tagnak *Schwarz Ignác*.

Polgári házasság a szöszéken. Szakolcáról jelentik lapunknak, hogy Mezey Ferenc prepostplebanos mult vasárnap egy oraj tartó beszédben ismertette a polgári házasság s különösen ennek felbontathóságából keletkező káros következménye-

ket. A templom, mert a beszéd már előre hirdette volt, zsufozásig megtelt a válogatott közönséggel. A mely megilletődést keltett szónoklat után a prepost ur minden hallgatója nevében s beleegyezésével a templomban *ünnepelesen fogadást tett, hogy ezental csak olyan képeisellre szavaznak, ki a katholicus értekeket védeni fogja.* Itt az ideje, hogy már egyszer álljunk elére azon népek, mely kath. hitéért önkényt ajánlkozik seregünkhöz.

B. Edelsheim-Gyulai Lipót, f. elefánthi földbirtokos, ki csak a mult vasárnap takarította ki a sz. jános elefánthi régi paulinus zárda sirboltját, hogy azt család sirboltta berendezhesse, nem is sejtette akkor, hogy oly sürögösen leszen szüksége reá. F. hó 9-én ugyanis 4 éves leánykaja Abbaziában aghyárta gyulladás következtében hirtelen elhunyt, s átvitele az elefánthi családi sirboltba már elrendelitetett. E szerint ez lesz a palos kriptának első lakója.

Erdősi Imre a branyiszki hős pap emléktáblája telepezesére hirdett pályázatnak eredménye 6 óda. A bíráló-bizottság f. hó 15-én d. e. 11 órakor veszi elbírálás alá a beérkezett ódákat, s az nap délután tartandó nagygyűlésnek beszámol.

„Gazemberrel nem beszélék.“ A polgári házasság vitája annyi szemetet kavart fel az országában, hogy tanácsosnak tartanók, ha a képviselő urak már csak a saját tekintélyük megóvására nem mondanák meg egymásnak oly lepezetlenül az igazat. Már az Eötvös-afférel is legaz-emberetek egymást a honatyák, s most Vajay és Komjathy közt ismét hangozottatták a kétesbecsű titlust. Hogy mennyire rászolgálnak e címre, nem akarjuk kutatni, mert hiszen ők — ismerik egymást legjobban. Csak azt akarjuk konstatalni, hogy az ilyen elnevezést sem vattával megtöltött pisztolylyal, sem a segédek örökös kinyilatkozatató jegyzőkönyveivel, „hogy ezzel az ügyet részükről befejezettnek tekintik“, nem lehet befejezni. Csak egymással végezhetők, de nem a nemzettel, melynek törvényhozásának tagjai. Utóvegre is, ha gyakran ismétlik, és ha ők mondják egymásnak, hát elhiszi az ország. A tudat nagyon lehangoló, hogy nálunk gazemberek hoznak törvényt, idővel majd aztán az a meggyőződés fog kifejlődni a népben, hogy gazember is legyen aki a törvényt megtartja. A nemzet első testületének érdekeben áll, hogy ha már megvannak néhányan győződve egyik másiknak jelleméről, hát azt ne mondják ki oly őszinten egymásnak, mert parlamentünk könnyen a Sztraresevics izborok nivójára sülyedhet.

Gyujtogatás. Schwarz Márk cabaji lakos háza 1893. évi szeptemberben légett, alig hogy felépítette, ugyanazon év december havában újra légett. A hivatalos szemle megállapította, hogy a tűz oka ismeretlen. A nyomozás folytán a csendőrségnek sikerült most a tettest — a ki ugyan tagadja — kinyomozni, Steiner János cabaji lakos személyében.

Hogy terem a közvélemény? Tapolcsányból jelenti egyik levelezőnk, hogy márc. 4-én veletlenül Budapestben járván, kérdezte egy bundás atyafitól: Hát maga mit keres itt? — Jöttem kérem a szögbiró urammal a pögári házasság ellen demonstrálni. — Azt hitették el a szegény emberrel otthoz, hogy a polgári házasság ellen mennek oda tüntetni. — A „Magyarország“ egyik tudostoját és egy szürös atyafi közt pedig ez a dialógus fejlődött: „Hát maga mit keres itt, magának is kell a polg. házasság? — Atyafi: Kell a f—enek! — Hát mit keres itt? — Azt mondták, hogy szüksége van reám a hazának, hát felgyűtem. — A debreceniek „impozans tömegének“ budapesti folyvóló dala is érdemes a feljegyzésre, melynek refrainje: „Nem kell nekünk a zsidó, éljen a recepció!“

Tömeges temetés. Az elefánthi palos zárda halottjainak kiharcolkodása minden ellenkező híresztelés dacára csak a mult vasárnap márc. 4-én ment végbe. A sirboltban mindössze 66 koponyát találtak a megfelelő csontokkal, de ezek jobbra elporladva. Látszik, hogy az embernek a feje legtovább áll ellent az enyészetnek. A sirboltban az Elefánthy-család kettőtört cimere is akadnak, melyben csakugyan elefánt fordul elő. A palos szerzetesek tagjai kivül voltak ott gr. Forgács, Bartokovics és Szöllőssy családok reg porladozó hamvai, de oly vandallizmusai kipuztítva, hogy a muzeumörnek, Nagy Gezanak alig akadott valami megmeneteni valója. O mindazáltal, minden legesekelyebb ruhafoszlányt is gondosan külön papirosba csavart s magával vitt Budapestre. — A templomot tudvalevőleg a vallás-alap zsidó berljő evtizedeken át gazdasági felszernek hasznalta s beresei ki és bejártak a sirboltba, kik minden koporsót felkutattak. Erdekes volt gr. Forgács Zsuzsanna szinten feldúlt koporsója. A sarga ruha teljesen ép állapotban taáltatott, a XIV. Lajos korabeli apró kis cipőben a láb meg egészen ép volt s úgy húzták ki a cipőből, mire egy jelen volt s nálunk is ismert főúr azt az itt különösen hangzó megjegyzést tette: „Es ist wirklich — zum Küssen“. A csontokat a koponyákkal együtt két óriási gyaulatlan, feketere festett koporsóba rakták és a községbeli nép jelenlétében eltemették. Spatsék Alajos plebanos lelkes szözatot intézett a néphez, megjegyezte, hogy a gazdag főúr, a titkos tanácsos s a Szt-István rendi lovag és a szegény szerzetes közt a különöseg voltaképpen csak most szűnik meg, mikor az egyik koponyát a másiktól nem lehet megkülönböztetni. A szokatlan látvány-nal a lelkes megható beszéde mely benyo-

mást keltett. A menet aztán a felőrányira fekvő Felső-Elephantra indult, hol a felzavart halottakat a községi temetőbe helyezték ezuttal remélhetőleg utolsó nyugalomra.

A mi veterán M. Államunk sok erejével csak nem tud egy, hogy is mondjuk, régi gyengeségetől szabadulni. Rögtön kiké a képből, ha csak neszet veszi, hogy más valaki is óhajt kath. napilapot alapítani. A mult vasárnap szerkesztői üzenetében láttuk ennek példáját legújabbán és hasonló történt Komócsy alatt, valamint igen sokszor a különben minden tiszteletré méltó Loukay alatt. Ez az eljárás, mondhatjuk, sehogyssem illik egy kath. napilaphoz s legkevesbé a jelen esetben, midőn Zichy Nándor és Esterházy M. Móríc azok, akik a sajtó ügyében a meddő aspirációk teréről a cselekvés terére akarnak lépni. Ha ezt tesszik, egy országos szükségletnek tesznek eleget, akár a M. Államnak magasabb nívóra emelésében álljon az, akár pedig egy új napilapnak alapításában. Mert a M. Állam, számbavevő minden érdemét, a mai publicisztika mértékét nem úti meg, amelynek sokoldalúnak, kimerítőnek és szakszerűnek kell lennie, hogy bármely felmerült kérdés iránt azonnal tájékoztassa olvasóit, mint ezt pl. a Pesti Naplóban vagy a Pester Lloydban találjuk. Erre pedig nagy apparátus, nagy szerkesztőség kell, ami eddig úgy láttuk a M. Államnál akár azért, mert családi tulajdon, akár más oknál fogva nem volt megvalósítható. A ki tehát ezen a bajon segíteni akar s a magyar kath. sajtóügy terén, mint a pápa írta „valami nagyobb alkotni” kíván, az igen dicséretes dolgot művel, s nálunk éppen minden módon pártolando. A M. Állam által eddig birtokolt monopóliumnak nem csak az volt a hátránya, hogy igen sokan átpártoltak a liberális lapokhoz, melyek a vallási kérdésekben kívül az összes ügyekkel foglalkoznak, hanem az is, hogy egyoldalúsága s többször nyilatkozó túlzása miatt a fiatalabb nemzedékre vonzó erőt nem gyakorolt s így kath. hírlapírói nemzedék nem is nevelkedett mellette, a világiak sorából éppen nem. Ezt pedig igen snyli a kath. ügy. Ezeket megmondva, a M. Állam minden kicsinyes ellenkezése dacára, Zichy Nándor és Esterházy M. Móríc felhívását igen melegen ajánljuk a kath. közönség partfogásába; mert meg vagyunk győződve, hogy amit kath. közeletünk ezen két oszlopos férfiak kezdeményez, az a kath. ügynek javára válik.

Wörishofenből írja lapunk egy barátja: Mult évi novemberben több orosz s lengyel társaságban jött (illetőleg úgy hozták ide) egy Wojtasiewicz nevű kath. pap, Lublin kormánykerületéből. Ezzel jobb oldalán béna volt, guta ütött, úgy nyelvere is, hogy egy szót sem bírt kimondani. Negyed évi itt tartózkodása alatt úgy javult állapota, hogy hirtelen már jól járt és lassan bár, de egészen értetlen beszélt. Nem is volt boldogabb ember nálánál, folyvást derült kedélyállapotban volt s mindenkihez beszélt örömeben, nona keveset értettük. Mielőtt három havi szabadságideje letelt, a bajor hivatalos körök és orvosok bizonyítványával felszerelt folyamodványt nyújtott be kormányzóhoz szabadságidejének meghosszabbításáért, s nyugodtan folytatta vizkúráját. Február 24-én könnyekbe lábadt szemekkel előnkbe tart egy táviratot s zokogásba tör ki, midőn azt olvassuk. Ebben értesítették a kormányzó által, hogy miután 8 nappal tovább maradt ki, mint engedélye volt, 100 rubel bírságra van büntetve s ha még 8 nap alatt nem jelentkezik, Sziberiába deportáltatik! Társa, Velimirovics a kovói egyházmegyéből, különben sokat beszélt a r. katolikusok ottani sanyaru helyzetéről s az ő fokormányzója: Gurko (varsói) minden alkalommal fel szokta hívni a papokat, ismerjék őt el püspököknek, hisz — úgymond — látjátok, hogy püspökök úgy sem tehet pétkülem semmit, csak azt amit én akarok — minek hát nektek; én leszek jobb püspök! — Itt nem mint becses lapja írta 3502, de harmadétezer és két vendég volt tavali március 1-je óta!

Negyedről írják lapunknak: Lukács Béla kereskedelemügyi m. k. miniszternél Negyeden a Vágtóljon létesítendő állandó vasátkelés tervezésére az előmunkálati engedély megadását, illetve ezen hid terveinek a kereskedelmi miniszterium által való elkészítését egy valóban klasszikus memorandummal kerelmezik a negyedi képviselőtestület megbízásából Kubicza Terenc, Izsák József, Szabó Gyula, Molnár József nagybírtokos, képviselőtestületi tagok. — A folyamodványt, a mely Mezey Gyula vágbálpárti szabályo-

zasi főmérnök szakszerű érveit ragyogtatja, legközelebb beintatjuk.

Irodalom.

A keresztény bűnbánat és bűnbocsánat. Irta Prohászka Ottokár. Esztergom. 1894. 325 l. Ara 2 frt.

Dogmatikus monográfia a penitencia-tartás szentségéről írja a zseniális esztergomi tanár, Prohászka dr., kinek nagy része lesz abban, ha ma-holnap más nemzetekkel egy nívóra emelkedve mi is ramutathatunk a magyar theologiai irodalomra, melyben eddig szegények voltunk.

Prohászkaiban az író a tudással és tudós az íróval vetekedik; önálló fej, nálunk csaknem páratlan kontemplációval, alapos és széleskörű filozófiai és theologiai ismeretekkel, amilyet a mi iskolánk nem nyújtott, csak az ősi Róma egyeteme. Amit Prohászka ír, azt érdemes átolvasni és tanulmányozni, mert így ír a tudós, kipek eszmei vannak s kitől tanulni lehet. Ő a járt utakon, a sokak által fejtegetett kérdésekben se veszti el önállóságát s a járt utak mellett is mindig új utakat tör a régi kérdés új megvilágítására. Van talentuma hozzá.

Két év előtt „Isten és a világ” című monográfiájával valóságos meglepte a tudós világot, még természet tudományainkat is, mert a vallás alapvető igazságait természet tudományi szempontból előtte nálunk senkise bizonyította be oly baurral, mint ő. A sokat csepegt, de kevesek által értett darwinizmusnak megadta a kegyelemföfést; de egyúttal a belső fejlődési törvényen alapuló leszármazási theorianak is megadta azt, ami őt joggal megilleti, s amit a természet tudomány igaz reultatuma igényelnek számára. Megmutatta, hogy kell védelmezni a kinyilatkoztatott igazságokat a tudomány kellő megbecsülése mellett s a nemelyeknél divatos kicsinyes mellőzéseivel.

Az előtünk fekvő monográfiában, melyet az egyetemi hittudományi kar is jutalommal kitüntetett, a dogmatikus terén mozog, a gyógyás isteni intézményét tárgyalja. Módszere kitünő, jártassága a kérdésben Palmierivel vetekedik. Nem sorolja fel egyszerűen a sz. írás textusait, melyekben Krisztus a bűnbocsátó hatalmat ruházta az egyház elöljáróira, nem is elégzik meg azoknak tudományos magyarázatával, hanem beallítja azokat a történelemben, az egyház századait, különösen az ősi egyházat szollaltatja meg mellettük; mi az életben látjuk könyveiben a penitencia-tartás-szentséget, látjuk a folytonos gyakorlatot, látjuk előtünk elvonulni a bűnbánókat, a gyónókat s a bűnbocsátó feloldozó papságot. Mint bírói hatalom jelenik meg előtünk a gyónatás, a tenyek magyarazzák Krisztus szavait a gyónás kötelességéről.

Meggyőző e könyv a katolikusra, meggyőző arra is, ki járatlanságában valami emberi intézményt akar látni e fontos szent-ségben. Így tárgyalva kedves a dogmatika s a külföldinek azért vannak nagy dogmatikusai, mert ezt a történelmi módszert kultiválják.

Igen-igen ajánljuk e műnek megszerzését és tanulmányozását: Schwetz tanítványai, a régi iskola, de a Hurter tanítványai is élvezettel olvashatják, mert így néz ki az igazi életrevaló dogmatika.

A derek szerzőnek pedig, ki újból lekötelezte magának a tudományt, kívánjuk, hogy nagy tudásával meg sokáig vezérkent járjon előtünk, őszinte tisztelői előtt. D.

Eppen most jelent meg! *Mártonffy Imre Elbeszélései.* Egy kötet, Ara 1 frt. Gyűjtők öt megrendelés után egy tisztelet-példányt kapnak. Megrendelhet *Huszár István könyvkereskedőnél Nyitrán.*

A pogány gyermekek nyomasztó helyzetén való könyvtés, valamint azok keresztény neveltetése céljából alakult szent gyermeksegítőtársulatnak mult évi évkönyvet s évi jelentését kaptuk, melyekből kiemelendőknek találjuk a következőket: Egyházmegyei igazgatója e társulatnak Skoluda Lajos hitoktató Nyitrán. Az e magasztos

célra a nyitrai egyházmegyéből begyűlt összeg: 225 frt 11 kr. Az egész országból: 9,801 frt 63 kr és 2 drb arany, s az egész kath. világból: 1,432,474 frt 62 kr. A szent mű alapítása óta meg ennél eredményesebb gyűjtést fel nem mutathat. — Bővebb felvilágosítással bárkinek szolgál e társulat egyházmegyei igazgatója. — Eme valóban humanus társulat lelkes felkarolását melegen ajánljuk.

Nyílt tér.

(E róvat alatt közöltékért, sem alak, sem tartalomra nézve, nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik feledhetlen drága halottunk, **Bárany Ede** elhunyna és temetése alkalmával akár a végtisztesség megadásánál személyesen megjelentek, akár pedig szóval vagy írásban részvetőknek kifejezést adtak, és ezáltal lesújtó fájdalomunkban némi enyhülést szereztek, fogadják megtört szívünk legmélyéből fakadó őszinte meleg köszönetünket.

Tornóc, 1894. március 6.

A gyászoló Bárany-család.

Törvényeszeki csarnok.

A pozsonyi kir. ítélőtábla által elintézték per-pek ügyek.

Miklosik szül. Perovics Annának — Langer szül. Bauer Helén ellen ingatlanok tulajdonjoga iránt, — a feltolyamodás hivatalból visszautasítva. — Weisz Ferenc és Kameniczky Annának — Geleta András és társai ellen örökösödési perben, az I-ső bír. ítélet helybenhagyva. — Bugyik szül. Borbély Viktória és társai ellen örökösödési perben, — az I-ső bír. ítélete megváltoztatva. — Hecht Mihálynak — Hecht Ede ellen számadás előterjesztése iránti perben, — az I-ső bír. végzése helybenhagyva. — Csóka Árpád felperesnek — Tejfalusy Jenő ellen számadás kifogásolása iránti perben, — az I-ső bír. végzés helybenhagyva. — Blum Alajosnak — Blaszkovich Gyula és t. ellen végrehajtás korlátozása iránti perben, — az I-ső bír. végzés megváltoztatva. — Vozár István és nejének — Kozicsár András és társai ellen ingatlanok birtoka iránti perben, — az I-ső bír. í. helybenhagyva.

Telefon.

Wörishofenbe. Mi is keveseltük a 3502 vendéget, mert mikor mi voltunk Kneipp bácsinál, már július végén 22 ezrenél több vendég fordult meg ott. De kézirataban, melyet újlag megnéztünk, toll-hibából csak 3502 volt.

„Utolsó találkozás.” Köztünk az első, és mondhatjuk, hogy örveidünk neki. — Van rajzában néhány megjegyzés, melyekből meglátszik, hogy írja nem közönséges gondolkodású egyen. Legközelebb sorra kerül.

Esztergomba. Köszönjük ezerszer, D.-nek is átadtuk, ki másutt számol el róla. — Mikor figyelmesen átlapoztuk, csaknem elküldöttük magunkat: „Uram! ez itt Szent-Tamás!” Őszinte meleg üdvözlötünk.

M. M. Champagner mellett adott ígéreteket is szép beváltani.

Felelős szerkesztő: **dr. Tóth János.**

Kiadó és laptulajdonos: **Huszár István.**

A legjobb fajnak bizonyult 1 és 1/4 éves

tenyész-koca, valamint 7 db. tenyész-pulyka eladó Tormoson folyó hó 14-én. Kinek? megmondja a kiadóhivatal.

~~~~~

A Borries-féle uradalmak igazgatóságának Eckendorfbán (Eszak-Nemetsország) tudomására jöven, hogy eckendorfi répamag több helyről mint eredeti vagy javított ajánltatik. Kötelességének tartja tehát nevezett igazgatóság a gazdaközönség érdekében köztudomásra hozni, hogy

EREDETI ECKENDORFI

takarmányrépa-mag

valódi minőségben

Ausztria-Magyarországban csakis

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében Budapesten

kapható, a mennyiben az eckendorfi uradalmak mint ez évben, úgy 1898. évig csak egyedül ezen cégnek fognak répamagot szállítani, mely cég az erre vonatkozó árjegyzéket kívánatra ingyen és bementve megküldi.

~~~~~

A nyitrai legnagyobb bérház elárvereztetése.

A megyeház-utcában 5. sz. a. fekvő ugynevezett „Csóka“-féle ház 1894. március hó 12-én délelőtti 10 órakor

a nyitrai kir. tszék tanástermőben el fog árvereztetni.

Adóbeesérték 60,038 frt — kr.

Szükséges óvadék 6,003 frt 80 kr.

A jelenlegi évi brutto lakbérjövodelem 4650 frt.

Legelőnyösebb fekvés, jelentékenyen fokozható jövodelemzőség.

17 2-2.

Mindennemű műtrágya.

A magas kormány kezdeményezése folytán 3,000,000 frt alaptőkével alapított

Hungária műtrágya-, kénsav- és vegyi ipar részvény-társaság

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitünő minőségű műtrágyáit: **csontliszt-, spodium-, ammoniak és ásványi superphospatokat, párolt csontlisztet,**

THOMAS-SALAKOT,

chilisalétromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender- stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltenek. — Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: **VI., Váci-körút 21. sz.** (Iparudvar), hová a levelek és megrendelések intézendők. — Telefon-szám 882.

1. 11-52.

Thomas-salak.